ÇOCUK YUVASI

AYLIK ÇOCUK DERGİSİ KASIM 1975 SAYI

ATA'YI ANIYORUZ

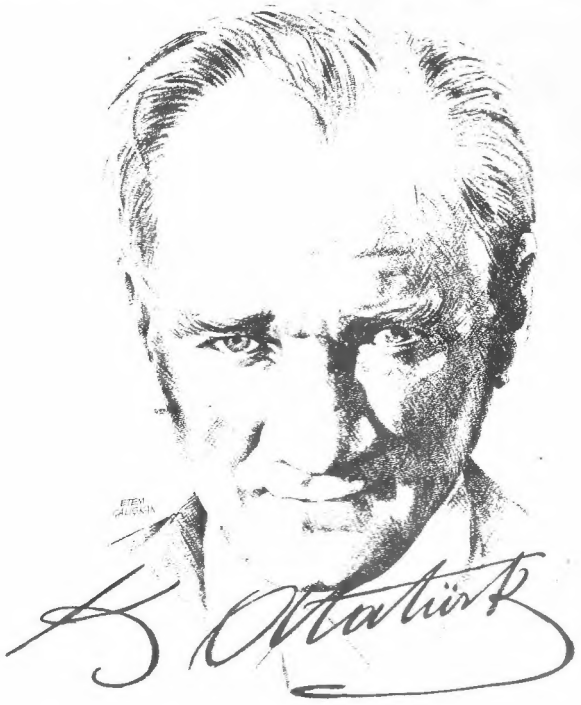

Ey Türk Gençliği! Birinci ödevin; Türk Bağımsızlığını, Türk Cumhuriyetini, sonsuza kadar korumak ve savunmaktır.

Varlığının ve geleceğinin biricik temeli budur. Bu temel, senin en değerli hazinendir. Gelecekte de, yurt içinde ve dışında, seni bu hazineden yoksun etmek isteyen kötü niyetliler bulunacaktır. Bir gün, bağımsızlığını ve cumhuriyetini savunma zorunda kalırsan; ödeve atılmak için, içinde bulunacağın durumun olanak ve koşullarını düşünmeyeceksin! Bu olanak ve koşullar, çok elverişsiz görünebilir. Bağımsızlığına ve cumhuriyetine kıymak isteyecek düşmanlar, bütün dünyada benzeri görülmemiş bir üstünlüğün temsilcisi olabilirler. Zorla ve düzenle sevgili yurdunun bütün kaleleri alınmış, bütün tersaneleri ele geçirilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve yurdun her köşesine düşman girmiş olabilir. Bütün bu koşullardan daha acı ve daha korkunç olmak üzere, yurdun yönetimini ellerinde bulunduranlar, sezgiden yoksunluk, doğru yoldan sapkınlık ve hatta hainlik içinde bulunabilirler. Üstelik bu yönetic'ler kendi çıkarlarını yurda girmiş olan düşmanların siyasal amaçları ile birleştirebilirler. Ulus, yoksulluk ve sıkıntı içinde yıkılmış ve bitkin düşmüş olabilir.

Ey Türk geleceğinin gençliği! İşte, bu ortam ve koşullar içinde bile ödevin, Türk bağımsızlığını ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Bunun için gereken güç damarlarındaki soylu kanda mevcuttur.

Yurdumuzun kurtarıcısı, Cumhuriyetimizin kurucusu ulu önder Atatürk'ü ölümünün 37. yıldönümünde Türk Ulusu bir kez daha, tek yürek halinde anıyor.

Onun çağdaş uygarlığa erişme tutkusundan doğan ilkelerinin doğrultusunda 37 yıl yürüdü Türk Ulusu; 1937 dünyasından 1975 dünyasına kadar geçen kısa süre içinde bugünkü yerine erişti. Yine Atatürk ilkelerinin ışığı altında O'nun çizdiği yol üzerinde yürüyecek ve O'nun saptadığı, ulusuna yaraşan düzeye, çok yakın bir gelecekte ulaşacaktır.

Çocuk Yuvası, tüm Türk çocuğunun, Türk gençliğinin, Türk Ulusunun kalbinde eşsiz bir sevgi ile ölümsüzleşen ulu önder Atatürk'ün manevi huzurunda saygı ile eğilir.

ÇOCUK YUVASI

ATATÜRK'ün YAŞANTISI

(Doğumundan ölümüne kadar)

1881 Mustafa'nın Selânik'te dünyaya gelişi.
1893 Öğretmeni Mustafa Efendinin Mustafa'ya (Kemal) adını da takması.
1899 Mustafa Kemal'in İstanbul'da Harp Okuluna girmesi.
1902 Mustafa Kemal'in Harp Akademisine geçmesi.
1905 Mustafa Kemal'in Kurmay Yüzbaşı olarak Harp Akademisinden mezun olması Şam'da bulunan V. Orduya atanması.
1907 Mustafa Kemal'in Selânik'e gelmesi. (III. Orduya)
1909 Mustafa Kemal'in Hareket Ordusu Kurmay Başkanı olarak İstanbul'a hareketi.
1911 Mustafa Kemal'in İstanbul'a Genelkurmaya nakledilmesi.
1912 Mustafa Kemal'in Trablus Garp'ta Tobruk taarruzunu başariyle yönetmesi.
1913 Mustafa Kemal'in Sofya Ataşemiliterliğine atanması.
1915 Mustafa Kemal'in Arıburnu'nda tümeniyle düşmanı durdurması.
1915 Mustafa Kemal'in Anafartalar Grubu Komutanlığına atanması.
1916 Mustafa Kemal'in Bitlis ve Muş'u düşmandan geri alması.
1917 Mustafa Kemal'in VII. Ordu Komutanı iken memleketin ve ordunun durumunu açıklıyan tarihi raporunu yazması.
1918 Mustafa Kemal'in komuta ettiği VII. Ordu birlikleri tarafından düşman taarruzunun Haleb'in kuzeyinde durdurulması.
1918 Mustafa Kemal'in Yıldırım Orduları Grubu Komutanı olması.
1919 Mustafa Kemal'in Erzurum'daki IX. Ordu Müfettişiliğine tayin edilmesi.
1919 (19 Mayıs) Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkması.
1919 Mustafa Kemal'in askerlikten çekilmesi.
1919 Mustafa Kemal'in Erzurum Kongresine Başkan seçilmesi.
1919 Mustafa Kemal'in Sıvas Kongresine Başkan seçilmesi.
1919 Mustafa Kemal'in Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyeti Heyeti temsiliyesi Başkanlığına seçilmesi.
1919 Mustafa Kemal'in Erzurum'dan Milletvekili seçilmesi.
1920 (23 Nisan) Mustafa Kemal'in Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisini açması.
1920 (24 Nisan) Meclise Başkan seçilmesi.
1921 Büyük Millet Meclisi tarafından Mustafa Kemal'e Başkomutanlık görevinin verilmesi.
1921 Mustafa Kemal'in yönetiminde Sakarya Meydan Savaşının başlaması.
1921 Mustafa Kemal'e Büyük Millet Meclisi tarafından «Müşirlik» (Mareşallık) rütbesinin ve «Gazi» sanının verilmesi.

1922 Gazi Mustafa Kemal'in Kocatepe'den Büyük Taarruzu yönetmeye başlaması.
1922 Gazi Mustafa Kemal'in Başkomutanlık Meydan Savaşını kazanması.
1922 Gazi Mustafa Kemal'in İzmir'e girişi.
1923 Gazi Mustafa Kemal'in annesi Zübeyde Hanımın İzmir'de ölümü.
1923 Gazi Mustafa Kemal'in İkinci Büyük Millet Meclisi Başkanlığına seçilmesi.
1924 Gazi Mustafa Kemal'in Büyük Millet Meclisine Halifeliğin kaldırılmasını önermesi.
1925 Gazi Mustafa Kemal'in ilk defa şapka giymesi.
1927 Gazi Mustafa Kemal'in tarihi büyük nutkunu söylemesi.
1927 Gazi Mustafa Kemal'in Cumhurbaşkanlığına ikinci defa seçilmesi.
1928 Gazi Mustafa Kemal'in Türk harfleri hakkındaki nutkunu söylemesi.
1931 Gazi Mustafa Kemal'in Cumhurbaşkanlığına üçüncü defa seçilmesi.
1934 Büyük Millet Meclisinin Mustafa Kemal'e ATATÜRK soyadını vermesi.
1935 Atatürk'ün Cumhurbaşkanlığına dördüncü defa seçilmesi.
1938 (10 Kasım) Atatürk'ün ölümü.

SPOR KÖŞEMİZ

3 SORU 3 YANIT

FİLA NEDİR?

F, İ, L ve A harflerinin bir araya gelmesiyle oluşan FİLA sözcüğünün anlamı; uluslararası güreş federasyonunun kısa yazılışıdır. Sporda en eski kuruluşlardan biri olan **FİLA**, uluslararası şampiyonaların düzenlenmesini ve yeni kurallarla güreşin daha hızlı yapılmasını sağlar.

SPORDA MASAJIN YERİ NEDİR?

Hangi spor dalında olursa olsun, bir yarışma önce kasların bu yarışmaya iyi hazırlanması gerekir. Bunun için de genellikle bir karşılaşma öncesi sporcuların «masör» adı verilen masajda usta kişiler tarafından kasları yumuşatılır ve müsabakaya hazır hale getirilir. Isıtılmamış kaslar ani bir kasılma veya gerilmede kopma ve zedelenmeyle karşı karşıya kalır aynı nedenle antrenmanlardan önce de kasların masajla çalışmaya hazırlanması yerinde olur. Ayrıca yarışma veya antrenman (çalışma) sonlarında bu defa kasları dinlendirmek üzere masaj yapılır. Her spor dalı için yapılan masajın şekli çok değişiktir.

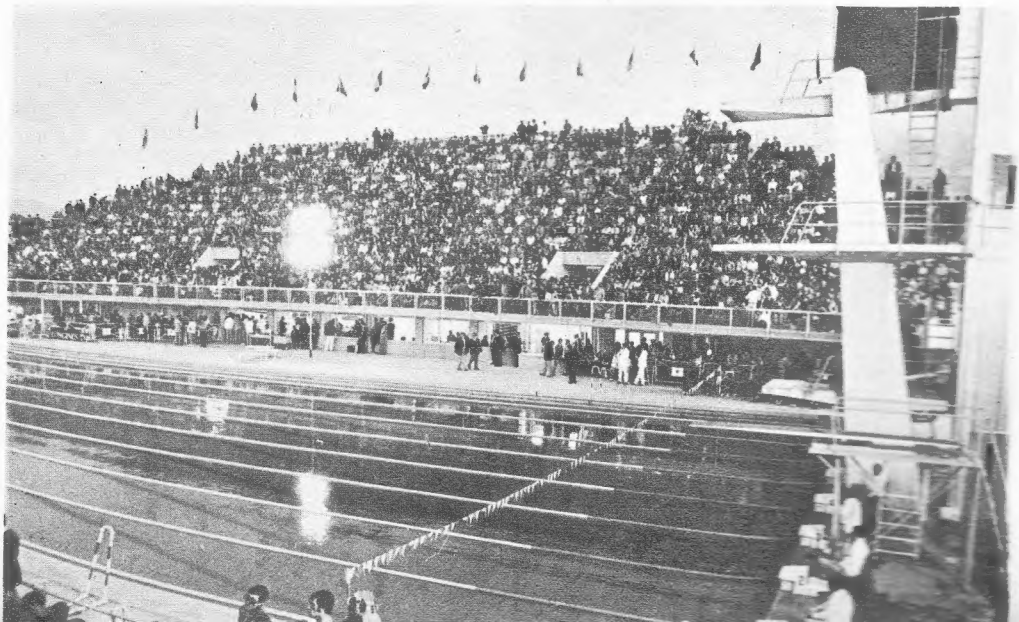

OLİMPİK HAVUZ NEDİR?

Uluslararası yüzme federasyonu tarafından saptanan ölçülere göre, 50 metre uzunluğunda ve 21 metre genişliğinde ve sekiz yüzücünün yüzdüğü sekiz ayrı kulvara (şerit) bölünmüş havuzlara olimpik yüzme havuzu denir. Bu havuzlarda derinlik 1.85 metredir.

FUTBOLDA EN ÇOK TARTIŞILAN KONU : **OFSAYD**

Sevgili çocuklar hepimiz bir futbol maçını ya izlemiş ya da radyoda dinlemişizdir. Belirli kurallarla oynanan futbol oyununda kulağımıza en çok takılan kelime «ofsayd» sözcüğü olmuştur. Ve bu sözcük zaman zaman bütün dünyada tartışmalara yol açmıştır.

Ofsayd nedir? İsterseniz sizlere bunu kısaca açıklayayım.

FİFA (Uluslararası Futbol Federasyonu) oyun kurallarına göre; topun oynandığı anda, rakip kale çizgisine toptan daha yakında bulunan bir oyuncu ofsayd durumunda kabul edilir.

Ancak, ofsayd kabul edilen oyuncu, eğer:

★ Kendi yarı sahasında bulunuyorsa.

★ Rakip takıma ait iki oyuncu, kendi kale çizgilerine, o oyuncudan daha yakın bulunuyorsa.

★ Top, en son olarak bir rakip oyuncuya değmiş veya bir rakip oyuncu tarafından oynanmış ise.

★ Ofsayd durumundaki oyuncu, topu bir aut atışından, korner atışından veya taç atışından almışsa,

Ofsayd durumunda kabul edilmez. Bu kural hakem atışlarında da geçerlidir.

Ofsayd durumunda kabul edilen bir oyuncunun aleyhine o yerden bir ceza atışı verilir. Bu ceza atışları daima çift vuruş şeklindedir.

Yalnız size şurada hemen bir şey söylemek istiyorum. Rakip sahada bir oyuncu ofsayd durumunda kaldığı zaman, kendi takım oyuncularına yardım etmeden hareketsiz olarak durursa, bu oyuncu ofsayd durumunda kabul edilmez.

Oyun - Eğlence -

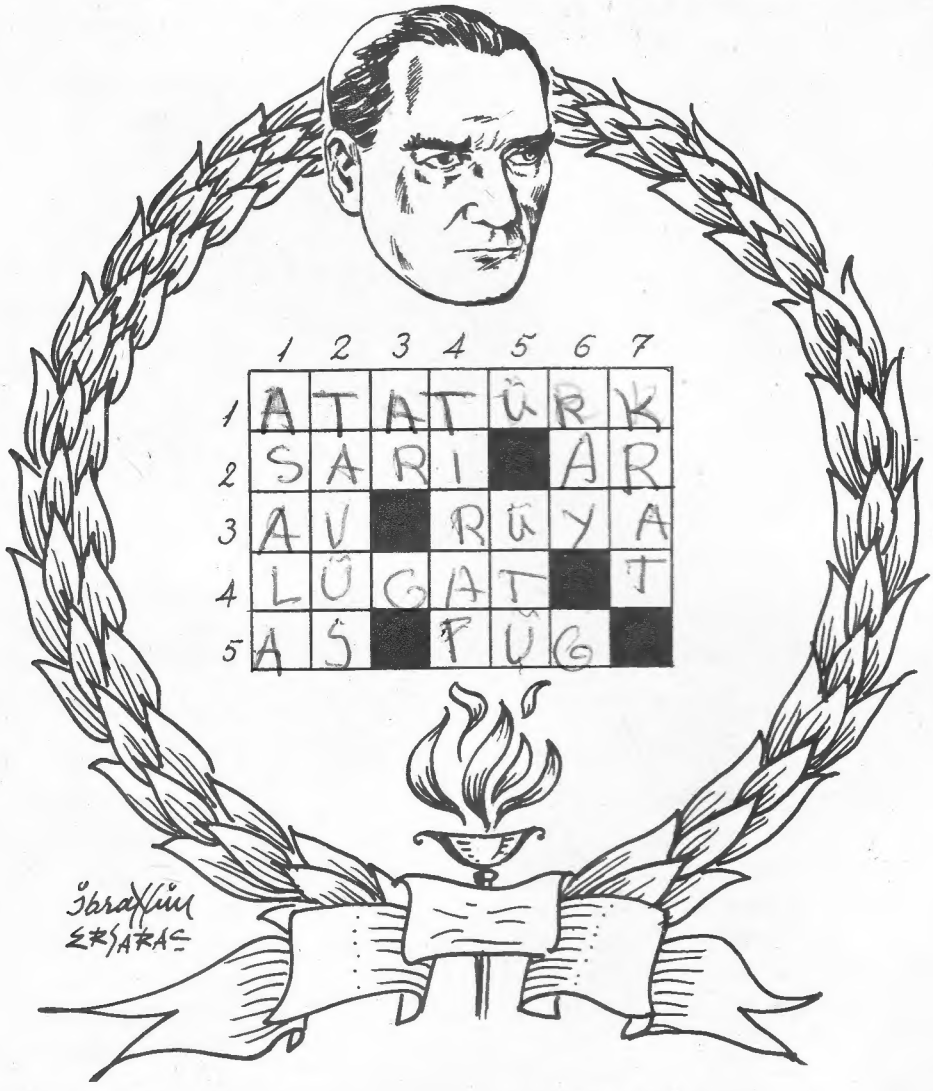

	1	2	3	4	5	6	7
1	A	T	A	T	Ü	R	K
2	S	A	R	I	■	A	R
3	A	V	■	R	Ü	Y	A
4	L	Ü	G	A	T	■	T
5	A	Ş	■	F	Ü	G	■

SOLDAN SAĞA :

1 — Büyük kurtarıcı.
2 — Bir renk; yüz metre kare tutarında yüzey ölçü birimi.
3 — Yabani hayvan, balık, kuş tutma işi; Düş.
4 — Sözlük.
5 — İskambilde birli; Çok sesli müzikte bir besteleme şekli.

YUKARIDAN AŞAĞI :

1 — Bir pamuk cinsi.
2 — Süs hayvanı olarak beslenen bir kuş.
3 — Utanma.
4 — Yön, bölge, yan.
5 — Buruşuk giysileri düzelten alet.
6 — Demir yolu.
7 — Değerli taşların tartısında kullanılan ölçü birimi.

Çözümü 25. sayfada

Bilmece - Bulmaca

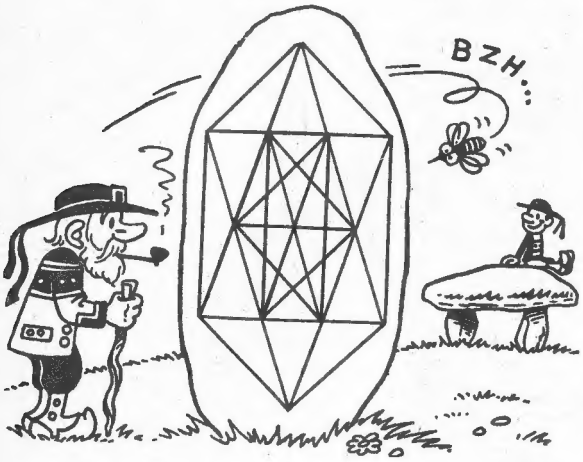

Pipo Amca üçgenleri tam sayamıyor.
Ona yardımcı olun.

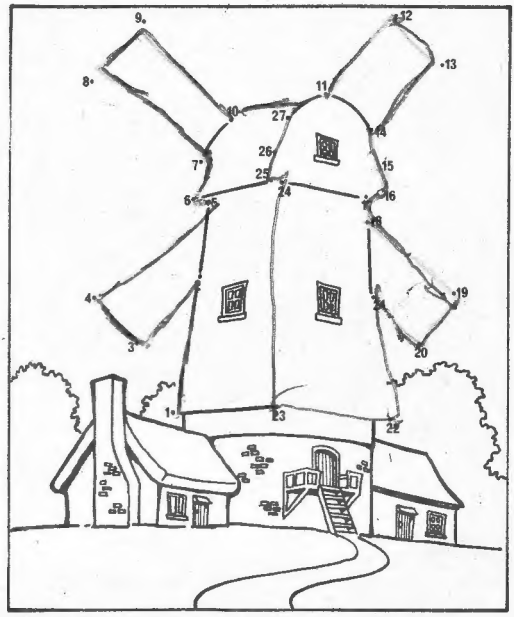

Sıra ile noktaları birleştirerek manzarayı tamamla.

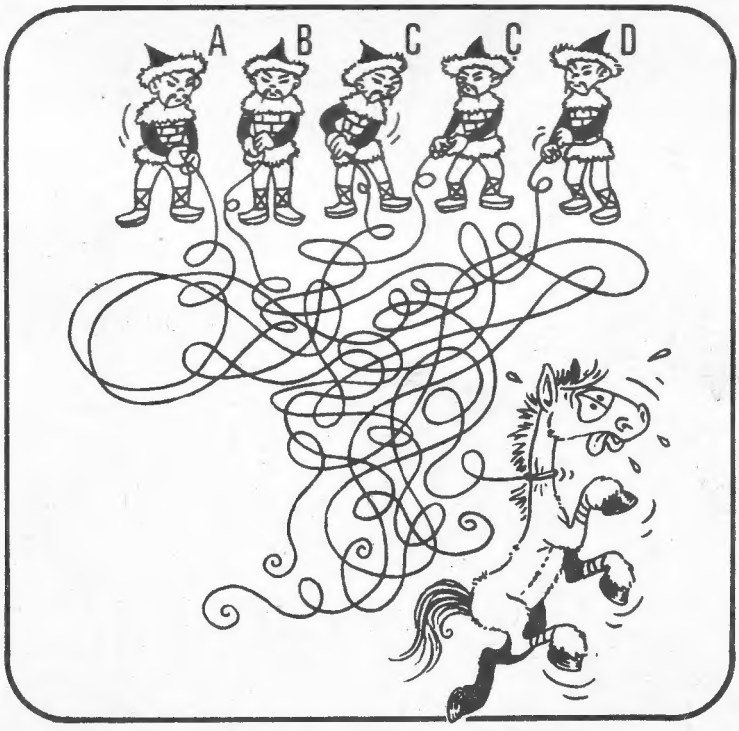

Acaba atı hangi savaşçı yakalamış?.

KORKU GEZEGENİ

KORKU GEZEGENİ

KORKU GEZEGENİ

KUŞLAR DÜNYASININ ÜNLÜ ŞARKICISI

bülbül

Bülbülün ötüşü yüzyıllardır ozanlara, bestecilere konu olmuştur. Eski ozanlar bülbülün sadece geceleri ve sırf güle olan sevgisinden ötürü öttüğünü sanırlardı. Hattâ vefasız gülün dikenine göğsünü dayayıp intihar eden bülbüllerden de bahsedilirdi.

Halbuki aslında böyle bir şey yoktur. Bir kere bülbülün güle âşık olma hikâyesi sadece ozanların yakıştırmasıdır. Bülbülün de her canlı gibi bir erkeği, bir de dişisi vardır. Öten erkek bülbüldür. İlkbaharda Mart, Nisan başlarında erkek bülbül, dişisini kendine çekmek için başlar ötmeye. Gece, gündüz demeden... Ve bu ötüş mevsimi Haziran ortalarına kadar sürer.

Dişi yuvasını yapıp yumurtaya yatınca, erkek bülbülün de o ünlü ötüşü kesilir. Ondan sonra sadece yuvanın civarında bekleyip, eşine bekçilik yaptığı için arada sırada, «Her şeyin yolunda gittiğini» haber veren bir, iki kısa işaret ötüşü yapar. Şayet düşmanları yaklaşırsa, ayrı bir işaret ötüşü ile haber verir.

Bülbül yuvasını toprağa yakın yapar. Yuvanın dışı dökülmüş yapraklardandır. İçi porselen bir çay fincanı gibi çukurdur. Bu iç bölüm incecik ağaç liflerinden örülmüştür. Bu, bülbülün derbeder şarkıcılığına yakışacak tipte derme çatma bir yuvadır. Bu yuvada her yıl 4 veya 6 şarkıcı bülbül adayı yetişir.

ATATÜRK'ten anılar

VATANIN KURTULUŞU ÜZERİNE

Kurtuluş Savaşı henüz başlıyordu. Ordu yoktu ve her taraftan vatanın bağrına giren düşmanlara karşı ancak gönüllü çetelerle savaş yapılıyordu. Millet vekilleri arasında bile, döğüşü göze alan, fakat umutsuzluktan da kurtulamıyanlar vardı. Bir gün Büyük Millet Meclisinde vatanın kurtulması için neler yapılması gerektiği hususunda heyecanlı konuşmalar oluyordu. Millet vekillerinden biri sözlerini büyük vatan şairi Namık Kemal'in şu dizeleri ile bitirdi:

«Vatanın bağrına düşman dayamış hançerini,
Yok mudur kurtaracak bahtı kara maderini?.»

En büyük, korkunç düşmanın umutsuzluk olduğunu pek iyi bilen Atatürk bu dizelerin iki kelimesini değiştirerek fakat sert ve sarsılmayan bir sesle şu cevabı verdi:

« Vatanın bağrına dayasın düşman hançerini
Bulunur kurtaracak bahtı kara maderini..»

GEÇMİŞ OLSUN

Zamanın Yugoslavya Kralı Alxandre Atatürkü ziyarete gelmişti. Atatürk Kralla odalarına çıkarlarken, Kral Alexandre :

— Size bir sırrımı söyliyeceğim, dedi. Biraz sonra misafir odasında koltuklara oturdular. Kral :

— Eğer, bazı Avrupa devletlerinin vaadlerine inanmış olsaydık, Yunanlıların yerine Anadoluya biz çıkacaktık.

Atatürk gülerek Kralın elini sıktıkta nsonra :

— Öyleyse geçmiş olsun Kral hazretleri dedi.

BENİMLE GÜREŞİR MİSİN

Atatürk bir o akşam Çankayaya erken dönüyordu. Otomobille geçerken soyunmuş olan erlerin büyük bir telâşla kaçıştıklarını gördü.

Bir el işaretiyle hepsini oldukları yerde durdurdu.

— Ne yapıyorsunuz burada?

— Güreşiyorduk, Paşam!

Atatürk :

— Pekâlâ, dedi. Hanginiz başpehlivan!

İri yapılı bir er, bir adım ilerledi.

— Benim komutanım.

— Adın?

— Kurt Mehmet..

Atatürk beğeni dolu gözlerle Mehmede baktı.

— Haydi güreşe devam edin!.

Birkaç er ayrıldı. Mehmet sıra ile hepsini teker teker yendikten sonra Atanın karşısına gelip:

— Tamam Paşam, başka pehlivan kalmadı.

— Kalmadı mı? Dur bakalım, asıl güreş bundan sonra başlıyacak. Benimle güreşir misin?

Kurt Mehmet, iki adım geri çekildi.

— Aman Atam, dedi. Seninle hiç güreşebilir miyim?

— Neden? Korkuyor musun yoksa?

— Elbet korkarım. Sen, dünyanın sırtını yere getirmiş adamsın!

Atatürk ayağa kalktı. Elini, bu mert ve zeki erin omuzuna koydu.

— Sağol Mehmet! dedi.

— Sende sağol Atam...

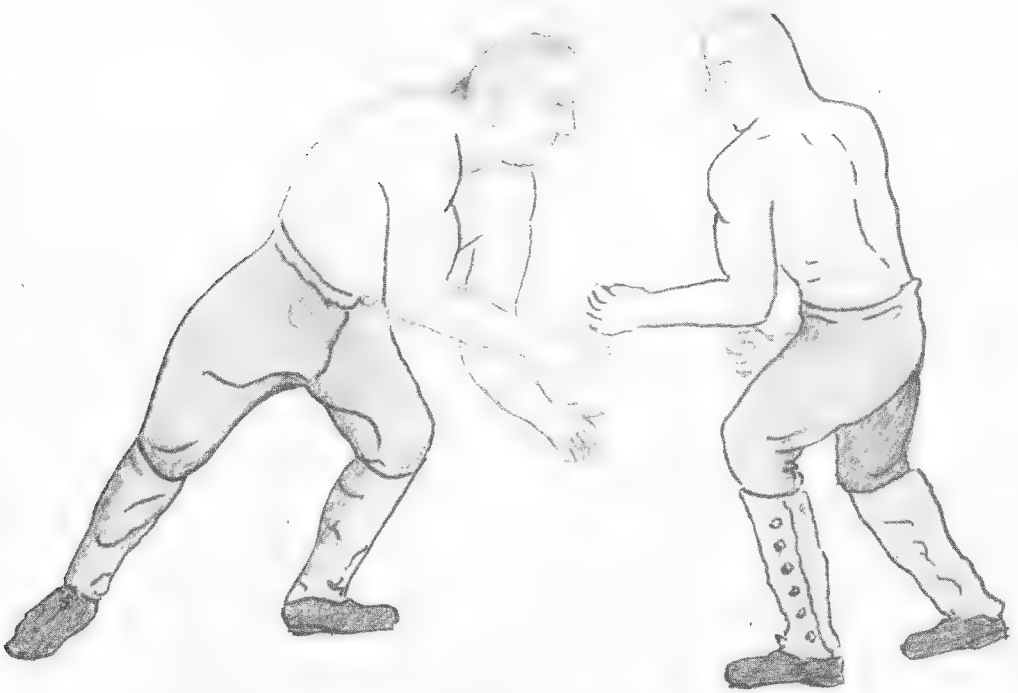

Yuvanın Neşesi

YAZISIZ

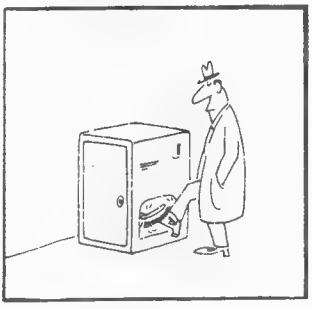

YAZISIZ

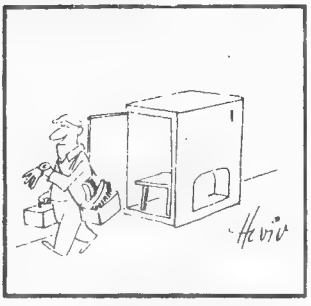

YAZISIZ

Pratik zekâ...

NEDEN DAYAK YİYECEKMİŞ

Küçük köylü çocuğu muhtarın kapısını çaldı. Elindeki koca çanağı uzattı:

— Amca, anam sana pekmez yolladı.

Cimriliğiyle tanınmış kadının bu derece cömert davranışına şaşan muhtar:

— Nasıl oldu da anan pekmeze bu kadar kıydı, dedi.

Çocuk gevezelik etti :

— Çabuk bitsin, diye, muhtar amca, pekmez küpüne sıçan düştü de.

Bunu işitince muhtar kızdı ve yere vurduğu gibi toprak çanağı parça parça etti. Çocuk ağlamaya başladı :

— A amca ne yaptın? Köpeğin yemek kabını niye geri getirmedin diye anam beni dövecek şimdi...

ÖNCE GÜLMÜŞTÜM

Ahmet ağlaya ağlaya annesine koştu. Annesi:

— Niçin ağlıyorsun oğlum? diye sordu.

— Sorma anneciğim babam çekici parmağına vurdu da.

— İyi ama sen neden ağlıyorsun?

— Şey... Önce gülmüştüm dee...

ARIYORDU

Sinemada ön sıralarda oturan yaşlıca bir kadın; eğiliyor, kalkıyor yerde bir şeyler arıyordu.

Yol gösteren kız, elindeki fenerle yaklaştı. Işık tutarak kadına sordu:

— Ne kaybettiniz para mı?

— Hayır, dedi kadın. Karemelamı düşürdüm de.

— Hay Allah, bir karemela için mi kendini bu kadar yoruyorsun? Bırakın canım!

Kadın telâşla :

— Nasıl bırakırım, diye bağırdı! Dişlerim de beraberdi.

Kim Ne Niçin Nasıl ?

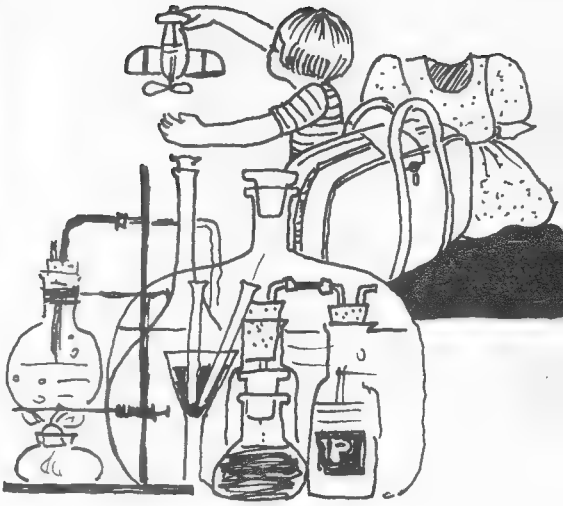

PLASTİK MADDELER :

Son yıllarda yaşantımızın her anında karşılaştığımız, sözünü ettiğimiz veya kullanıdığımız bir madde, daha doğrusu maddeler topluluğu var: PLASTİK MADDELER...

Kısaca «Plastik» denen bu maddeler grubu, giysilerimizden bombaya ya da en ince elektronik aygıtların yapımına kadar o kadar değişik alanlarda kullanılıyor ki içinde bulunduğumuz zaman sürecine «PLASTİK ÇAĞI« bile denilebilir.

Plastik maddelerin hazırlanmasının oldukça eski bir geçmişi var. Ancak plastiğin yaygın olarak kullanılışı «sentetik reçine»nin bulunmasından sonra olmuş; özellikle son elli yıl içinde bir çok yeni karışımlarla yeni yeni pek çok plastik madde insanların hizmetine girmiştir.

Kireçtaşı, tuz, maden kömürü, petrol, doğal gazlar, bazı bitkiler, az bir kısım da hayvansal ürünlerin değişik oranda, değişik yöntemlerle karıştırılmalarından elde edilen sentetik reçinelerin tamamlayıcı maddelerin eklenmesiyle yeni maddelere dönüştürülmesinden üretilen plastik maddeler, kolayca kalıplanır, şekil verilir; hatta iplik haline getirilerek kumaş yapılabilir.

Sanayide kullanılan çok sayıdaki plastik maddeler ısı karşısında durumları ve dolayısiyle şekil alma yetenekleri bakımından iki gruba ayrılırlar.

1 — Isıtıldığı zaman yumuşayan, bu yumuşaklığı nedeni ile kalıplara dökülebilen, ancak, bir süre daha ısıtıldığında tamamen sertleşen ve bir daha hiç bir koşul altında yumuşamayan plastik maddeler.

2 — Isıtıldığı zaman yumuşayan, şekil alan soğuduğu zaman sertleşen, ancak, birinci gruptakilerin aksine ısıtıldığı zaman yeniden yumuşayabilen plastik maddeler.

Bu iki tür plastik madde özelliklerine göre gereken iş kollarında kullanılmaktadır.

TEYP :

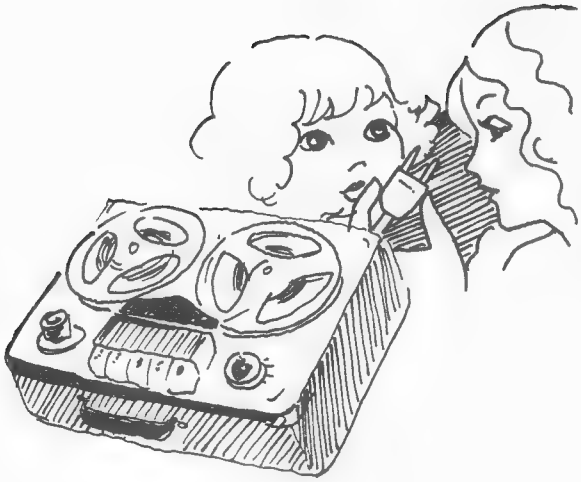

Günümüzde hemen her evde, hatta otomobil ve benzeri araçlarda rastlanan aygıtlardan birisi de TEYP.

Söz, müzik ve diğer her türlü sesin kaydedilmesini ve dilendiği zaman bunların dinlenmesini sağlayan teypler, telefon abonelerin yerinde bulunmadığı orada yapılan görüşmeleri tesbit işlerinde, ayrıca bir çok sanayi makinelerinin çalışma programlarının önceden hazırlanarak gerektiğinde uygulanmasında ve benzeri işlerde de yararlı olmaktadır.

Günümüzde teyplerin (kasetli, makaralı ve benzeri gibi) çok değişik biçim, şekil, görünüm ve kapasiteleri olmakla beraber genel olarak teypler, ferromağnetik bir toz tabakası ile kaplı bir plastik şeridin, (manyetik band) elektromiknatislerden meydana gelen üç «Manyetik Kafa» nın önünden geçerek, bazı yardımcı unsurlardan da yararlanmak suretiyle kayıt yapması, ya da evvelce kaydedilmiş sesleri yeniden duyurması esasına göre çalışır.

Halen en az iki işlemi birden yapanları da bulunan «manyetik kafalar»ın isimleri ve görevleri şöyledir :

1 — *Silme kafası :* Yeni bir kayıt sırasında önünden geçen bantta önceden kaydedilmiş bütün sesleri siler.

2 — *Kayıt kafası :* Bir mikrofona bağlı olan bu parça, aldığı ses titreşimlerini bandın manyetik durumunu band geçtikçe değiştirmek suretiyle kaydeder.

3 — *Okuma ya da ses üretim kafası :* Evvelce band üzerine kaydedilen sesleri yeniden üretir.

Manyetik band, kafaların önünden değişik hızlarda geçirtilebilir. Teyplerin üzerinde görülen 4.75; 9.5; 19; 38 ve 76 gibi rakamlar, bandın bir saniyede kaç santim hızla geçtiğini belirtir. Bu hız ne kadar yüksek olursa ses kaydı da o kadar iyi ve hassas olur. Bu yüzden radyo yayın evlerindeki kayıt cihazlarında saniyede 76 cm. lik band geçiş hızı kullanılır.

UÇAN DAİRELERİN ESRARI

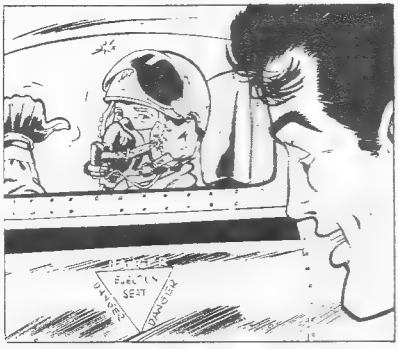

© EDITIONS LOMBARD

UÇAN DAİRELERİN ESRARI

UÇAN DAİRELERİN ESRARI

ÖÇ

Vakit gece yarısını bir hayli geçmiş olmalıydı. Karlara gömüle gömüle ilerliyen bir çocuk tahta bir köprünün başına geldiği zaman durdu. Karşı tarafta, bahçe içindeki evi uzun uzun gözetledi. Soğuktan titreyen dudaklarını yavaş yavaş bir tebessüm kapladı ve kendinden emin bir sesle mırıldandı: «Uyuyorlar...»

Ani bir kararla, bir solukta köprüyü geçti. Bahçe duvarını bir kedi çevikliği ile aştı. Evvelce tasarladığı gibi eve sonradan ilâve edilen basık tavanlı mutfağın damına tırmandı. Fakat tam yarı yolda belindeki kuşaktan siyah, ağır bir cisim yuvarlanıverdi.

«Tanrı cezasını versin» diye içinden söylenirken düşürdüğü şeyin yanına yavaş yavaş indi. Onu karların arasından büyük bir özenle çıkardı. Önce namlu denilen delikli kısmını, içine gömleğinin etek ucunu burarak sokmak suretiyle kuruladı. Sonra bu kocaman tabancanın her tarafını inceden inceye sildi ve temizledi. Bu defa tabancasını, bir bebeği kundaklar gibi, belindeki kuşağa sardıktan sonra mutfak damına yeniden tırmandı. Etrafı karlarla örtülü küçük bir pencere, bir iki dakika içinde ardına kadar açılıverdi. Küçük vücudu bir yılan sessizliği ve kıvraklığı ile pencereden içeri kaydı.

Ayaklarının uçlarına basa basa sofamsı bir yerde ağır ağır yürüdü. Çevresindeki koyu karanlık birdenbire hafif bir ışıkla aydınlanır gibi

oldu. «Uyandılar» diye söylendi kendi kendine. Belindeki tabancayı çıkardı. Parmağı tetikte bekledi bir süre. Yukardan, ışığın geldiği yerden bir kıpırdanış bile duyulmuyordu. Fakat ışık da sönmüyordu bir türlü. «Biraz beklemek gerek» diye düşündü. Sonra elindeki otomatik tabancayla oynamağa başladı ve daldı bir sürü acı anılara:

İki ay kadar önce bir tarla sınırı anlaşmazlığı yüzünden babasını vurmuşlrdı. Anasız büyümüş olmasına bile yakınmamıştı babasının ölümüne dek. Dağ gibi koca adamın bir tek kurşunla yere yıkıldığı an, onun da içinde birşeyler yıkılmış, yüreğine anlamını bilmediği bir eziklik çöküvermiş, günlerce bir uyurgezer gibi dolaşıp durmuştu.

Yusuf'a babasının ölümünden sonra çoğunlukla «Yetim Yusuf» demeğe başlamışlardı mahallede. Bir gün komşu bakkalın emmioğlu koşarak gelmiş, dikilmişti karşısına:

— Bre yetim Yusuf, demişti, babanı vuran domuzu mahpushanede bıçaklıyarak geberttiler, haberin ola...

İşte o gün Yusuf'un yüreğine su serpilmiş gibi olmuştu, rahatlamıştı biraz. Ama öç alma isteği bugüne dek içinden hiç silinmemişti.

Madem ki kader, babasının katilinden öç almak fırsatını elinden almıştı. O da muhakkak onun kanından, canından gelen birisini temizlemeliydi. Bu eve özellikle o amaç ile gelmemiş miydi? Yukarda henüz hiçbir şeyden haberi olmıyarak, belki de nereden geldiği anlaşılmayan bir korku içinde titreşen kızı ve karısı ne güne duruyordu? Değeri bir karış toprak kadar bile etmiyen iki-üç kurşun onların canını cehenneme göndermeğe yeterdi.

O an birisi çıkıp da: «Yusuf, deseydi ona. Bu işin sonunu düşündün mü hiç? O, muhakkak ki derhal alaylı bir gülümseme ile cevap verecek ve diyecekti ki: «Düşündüm düşündüm tabiî... Ne sandın ki...» Yusuf, gerçekten kendine göre birçok hesaplar yapmış, babasının senelerden beri biriktirdiği ve 50 altın lirayı bulan küçük servetini demir parmaklıklar arkasında geçireceği yılların sıkıntısını hafifletmek düşüncesiyle koynunda taşıdığı kesesine yerleştirmişti.

Sinirleri gergin, kalbi taş gibiydi. Bilinçsiz adımlarla merdivenleri tırmandı. Yukardaki ışık camlı bir kapıdan geliyordu. Yavaşça oraya sokuldu. Işığa elini siper ederek içeri baktı. Bir yer yatağında kaatilin beş yaşlarındaki kızı, genç yaşında dul kalan annesinin göğsüne başını dayamış için için ağlıyordu...

Tabancasının namlusunu kapı camının çıtasına dayayarak nişan almak istedi. Evvelâ, hangisini? diye düşündü, titrek bir ses çıktı dudaklarından, kızını, diye. Namlunun ucunu çocuğun yuvarlak, beyaz alnına doğru çevirdi. Sol gözünü kapadı. Fakat nedense tetiği bir türlü çekemiyordu.

Gök mavisi, pırıl pırıl bir çift çocuk gözünde boncuk boncuk yaşlar birikmiş, minnacık eller annesinin boynuna sarılmıştı.

Ana-kız birbirlerine anlatamadıkları şeyleri duyarak, anlayarak sarmaş dolaş oldular, gözyaşları uzun bir süre sessizlik içinde birbirine karıştı.

Yusuf, kapının camına yapışan alnındaki soğuk ter tanelerinden, kirpiklerinde toplanan damlacıklardan kurtulmak ister gibi, sol elinin tersi ile yüzünü kuruladı. Gözlerini bu fakir ve yetim yuvanın bir petrol lâmbası ile aydınlanan küçük odasında dolaştırdı. Yer yatağının hemen yanına serilmiş bir sofra örtüsü üzerinde toprak bir çanak, bu çanak içinde bir avuç zeytin, kırık bir sigara tablası içinde dört, beş zeytin çekirdeği ve ayrı ayrı masalardan arta kaldığı anlaşılan sekiz, on dilim ekmek parçası... Belki de çocuğun karnı açlıktan ezildikçe bir kuru zeytin, bir lokma ekmek, diye düşündü Yusuf, içinde bir burkulma, genzinde tuhaf bir yanma vardı. Gözyaşlarını saklamak ister gibi gözlerini kapadı. Hemen önündeki odadan gelen yumuşak, okşayıcı bir kadın sesi uğuldayan kulaklarında yankılar yaptı;

— Umutsuz yaşanmaz kızım; bizim de soframızda, çok yakında sıcak çorba, etli yemek bulunacaktır, Tanrı dilerse...

Tipi dindi, gece sessizliğe büründü...

Ertesi sabah şafakla beraber uyanan genç anne, mutfağın üzerindeki sofa penceresinin açık kaldığını görerek kapatmak için oraya gitti.

Bahçede, karlar üzerinde, birisinin mutfak önüne kadar geldiğini, oradan dama tımandığını, pencereyi açtığını ve tekrar geri döndüğünü belirleyen izler gördü. Merakla bahçeye indi. Sokak kapısına kadar yürüdü. Ardına düştüğü izler sokakta, diğer ayak izlerine karışıp kayboluyordu.

Genç anne heyecan ve şaşkınlık içinde evine döndüğü zaman kızını, elinde bir para kesesi olduğu halde kapıda kendisini beklerken gördü.

Kesenin içinden elli altın lira ve üzerinde birkaç damla gözyaşının iz bıraktığı bir pusula çıktı. Kurşun kalemle ve aceleyle yazılmış bir cümle vardı bu pusulada: «Babanıza borçlu olduğu elli altın lirayı ödemekte gecikti, bağışlayın Yusuf'u.»

Turan ÜLKÜMEN

	1	2	3	4	5	6	7
1	A	T	A	T	Ü	R	K
2	K	A	R	A	■	A	R
3	A	V	■	R	Ü	Y	A
4	L	U	G	A	T	■	T
5	A	S	■	F	Ü	G	■

8. sayfadaki bulmacanın çözümü.

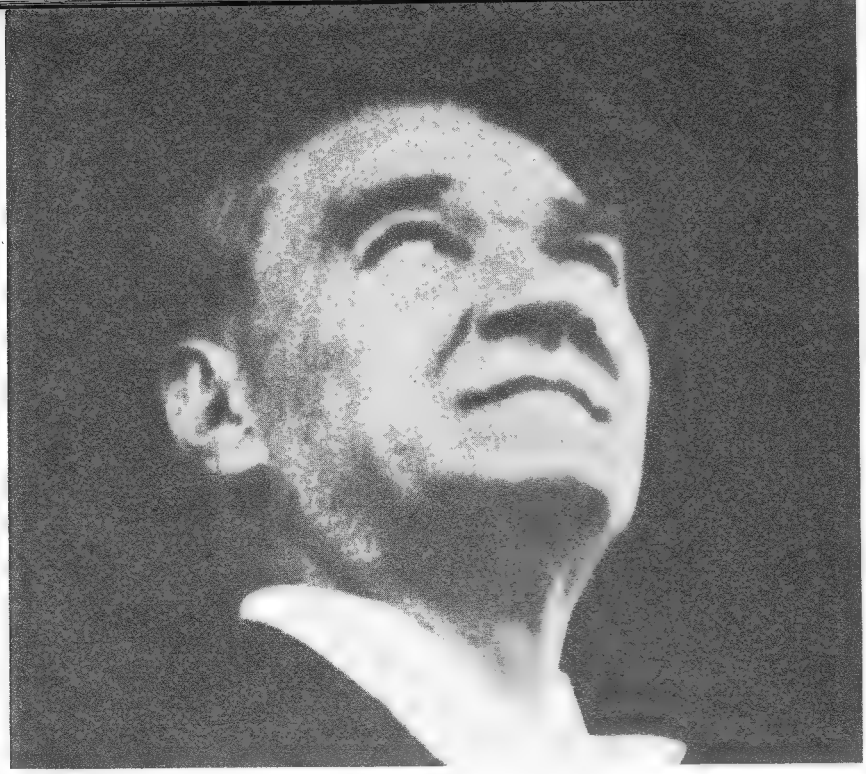

ATATÜRK ŞİİRLERİ

ATATÜRK İÇİN

Atatürk'le beraber olabilme mutluluğuna ermiş olan üç ozanımızın Ulu Önder'le ilgili duygularını dile getiren üç şiiri (eski sözcükleri değiştirmeden) küçük kardeşlerimize sunuyoruz.

ATATÜRK'Ü ANKARADA KARŞILARKEN

Gene on beş sene evvel gibi Gazi geliyor,
Gene on beş sene evvelki kadar yükseliyor;
Gene başlarda oturmuş, gene göklerde başı;
Yıldırımlar gene bir eski silâh arkadaşı.
Ölümün bitmiyen ufkunda yatarken gene sağ;
Bir avuç toprak olurken gene yüksek, gene dağ,
Gene bir memleketin satveti, bir tek emeli,
Koca bir yurdu tutarken gene sapsağlam eli.
Çürüyen göğsü için takı zaferler gene dar;
Gene sağdır, gene sağlamdır O, her günkü kadar.
O'na matemle... Hayır, sade taabbüdle değil;
Ölüdür, doğru, fakat öldüğü hiç belli değil.

Mithat Cemal KUNTAY

BÜYÜK MİSAFİR

Bir sevinç incilemiş gözleri yaşlar yerine,
İzi üstünde gül açmış kapanan her yaranın.
Bir bahar yağmuru halinde derinden derine,
Çağlıyor her yanı alkışla yeşil Marmaranın.
Bu misafirdir, inan memleketin neyse varı
Böyle bir yüz mü görür bir daha fâni ömrün?
Gelin, ey bahrimuhitin köpüren dalgaları,
Kırk asırlık yolu bir hızda alan Türkü görün.

Faruk Nafiz ÇAMLIBEL

TABUTUNUN ARKASINDAN !

— Atatürk'ün ölümünde yazılmıştı —

Gidiyor, rasgelemez bir daha tarih eşine,
Gidiyor, on yedi milyon kişi takmış peşine!
Gidiyor, sonsuz olan kudret sığmaz akla;
Gidiyor, göğsünü çepçevre saran bayrakla!
Gidiyor, izleri üstünde birikmiş yaşlar,
Gidiyor, yerde kılıçlarla, eğilmiş başlar!
Gidiyor, harbin o en korkulu aslan yelesi,
Gidiyor, sulhün ufuklarda yanan meşalesi...
Yine bir devir açacakmış gibi en başta o var,
Hıçkıran seste o var, sessiz akan yaşta o var!
Siliyor ruhunun ulviliği fâni etini,
Çiziyor ufka batan bir güneşin heybetini:
Büyüyor gökten inip toprağa yaklaştıkça,
Büyüyor gitgide gözlerden uzaklaştıkça!.

Orhan Seyfi ORHON

minik ülkeler

1000 kişilik ülke Vatikan'dan bir görünüş

Bugün dünyada ordusu, millet meclisi, başka ülkelerde elçileri olan birkaç bin kişilik ülkeler var!...

Bu yıl 26 ekimde yapılan sayımda nüfusumuzun 40.200.000 olduğunu biliyor musunuz? 1970 sayımında 35.666.549 kişi olduğumuza göre, demek ki her yıl ortalama bir milyon artıyoruz. Yani yüz kişide üç kişi. Bu, dünya ülkeleri içinde en yüksek çoğalma hızıdır. Bu gidişle 2.000 yılında 75 milyonu geçeceğiz.

Bırakalım 2.000 yılını da, biz yine bugüne dönelim. Bugün dünya üzerinde irili ufaklı 160 ülke var. Nüfus bakımından Türkiye, bu 160 ülkenin en kalabalıklarından onbeşincisi durumunda. Bizden kalabalık ülkeler şöyle:

1 — Çin Halk Cumhuriyeti	712.000.000
2 — Hindistan	578.000.000
3 — Sovyet Rusya	247.000.000
4 — Amerika Birleşik Dev.	209.000.000
5 — İndonezya	118.000.000
6 — Japonya	109.000.000
7 — Bengaldeş	75.000.000
8 — Nigeria	69.000.000
9 — Pakistan	65.000.000
10 — Batı Almanya	64.000.000
11 — İtalya	54.800.000
12 — İngiltere	54.500.000
13 — Fransa	51.500.000
14 — Meksika	51.000.000
15 — Türkiye	40.200.000

Geride daha 145 ülke var. Ve işin en tuhaf tarafı bu 145 ülkeden 48'inin nüfusunu bir araya getirseniz, Türkiye'nin nüfus toplamı olan 40 milyon ancak ediyor. Bunların içinde o kadar ufakları var ki, bizim hesaplarımıza göre nüfus bakımından değil şehir, bir kasaba bile olamaz çoğu. Her biri birer avuç içi kadar. Dünyanın en minik ülkeleri!...

Bu ülkeler 7 tanedir. Bunları en küçüğünden en büyüğüne göre teker teker görelim :

VATİKAN

Bütün toprakları 39 kilometre karedir. Ve bu toprakların hepsi İtalya'nın başkenti olan Roma şehrinin içindedir. Nüfusu 1.000 kişidir. Ayrıca İsviçreli gönüllü gençlerden oluşan 200 kişilik bir ordusu, kendi parası, pulu vardır. Başlıca büyük ülkelerde elçilikleri de vardır. 7 üniversite, bir günlük gazetesi, birer de radyo ve TV istasyonu olan ülkenin dili Lâtincedir.

NAURU

Büyük Okyanus'ta bir adadır. Bütün nüfusu 7.000 kişidir. Ülkede bol miktarda fosfat vardır. Başkaca hiç bir şey yoktur. Fosfat satıp, bütün ihtiyaç maddelerini dışardan alırlar. İngilizler bura halkına kendi dillerini öğrettikleri için İngilizce konuşurlar. Hem İngiliz, hem de Amerikan parası kullanırlar.

SAN MARİNO

İtalya'nın kuzey doğusunda, Adriya kıyısına yakın bir yerde, topu topu 61 kilometre karelik bir yerdir. Nüfusu 19.000'dir. Arazisi tamamen dağlıktır. İtalya'nın Rimini şehrine dişli bir tren ve helikopter ulaşımiyle bağlıdır. Dili İtalyanca, parası da İtalyan parasıdır. 60 kişilik bir meclisi, iki kişilik başkanlığı vardır. Halk bağcılık ve hayvancılık yapar.

ANDORA

Pirene dağlarında İspanya ve Fransa sınırları arasındadır. 465 kilometre karedir ve 20.000 nüfusu vardır. Katalanca konuşan halkı sadece turistlerin bıraktıkları parayla geçinirler. Ordusu yoktur. 200 kadar polis ülkenin nizamını korur. Ülkede Fransız ve İspanyol paraları geçerlidir.

LİECHTENSTEİN

Avusturya ile İsviçre arasında, Alp dağları üzerinde kurulmuş minik bir ülkedir. 160 kilometre kare topraklarında 21.500 kişi yaşar. Dilleri Almanca, paraları ise İsviçre frangıdır. Yaz, kış soğuk bir ülkedir. Vaduz adındaki küçük bir kasabada oturan 15 kişilik bir meclisle bu meclisin başkanı tarafından idare edilir. Ülkede sanayi gelişmiştir. Tekstil, ilâç, seramik, hassas aletler yapılıp satılır.

MONAKO

Şu son Eurovision Şarkı Yarışması'nda bize 3 oy veren ülkedir burası. Bütün ülke 2 kilometre kare ve 23.000 kişidir. Güney Doğu Fransa'nın Akdeniz sahilindedir. Fransızca konuşulur ve Fransız parası geçer. 18 üyelik bir millet meclisi ve bunların başındaki bir prens tarafından idare edilir. Bütün geliri, her yıl milyonları aşan turistler ve ünlü Monte Carlo kumarhanesidir. Ülkede bir günlük gazete ve 16 bin TV alıcısı vardır.

CEBELTARIK

Batı Akdeniz'de Cebeltarık Boğazı'nın kuzeyindeki kayalık arazidir. 5 kilometre kare olan bu ülkede 28.680 kişi yaşar. Halk hem İngilizce hem İspanyolca konuşur. Kendi parası vardır. Ülkede hiç bir şey yetişmez. Her şey dışardan gelir. Geçen gemilerden alınan para ve turizm ülkenin gelir kaynağıdır. Bir radyo ve bir de TV istasyonu vardır.

2 km² lik bir ülke: MONAKO PRENSLİĞİ

AVCI DAYI

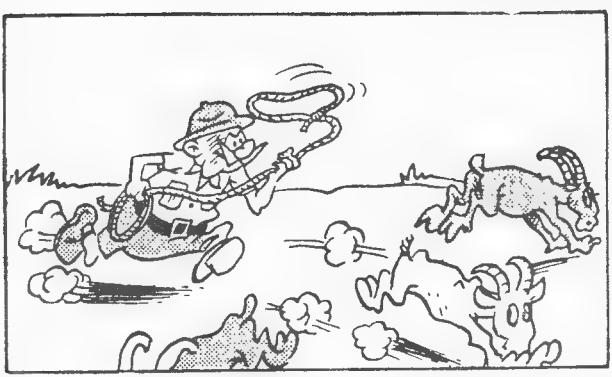

Of yabani keçilerle başa çıkılmıyor.

Tam benim işime yarar bir sepet, satın alayım.

Tatlı dil, güler yüz yılanı deliğinden çıkarırmış.

Gelin Bilibililer. Ne âlâ, sulu muzlarım var.
Şüphe!...

Muzu pek sevmiyorlar galiba? Başka şeyler ikram etmeli.

!

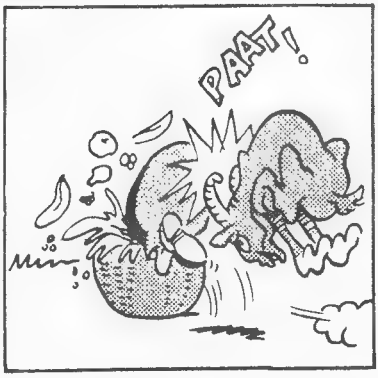
PAAT!

İmdat, beni buradan kurtaran yok mu?

BOŞLUKLARI ZEVKİNE GÖRE BOYA

Sizden Gelenler

Sayın Çovuk Yuvası kulübünüze üye olmak için size 2 adet fotoğrafımla beraber üye olma fişini gönderiyorum. Üye kartımı kısa zamanda göndermenizi ve ne işe yaradığını bilhassa rica ediyorum. Sizin için yazmış olduğum şiirimi yayınlamanızı diliyorum.
Saygılarımla.

Emrah ADIYAMAN
Belediye 40. dük. No. 25 TURHAL

ADAM
İki nokta, virgül, hat
İşte size bir surat
Kollar biraz ayrıkça
Bacaklarda çarpıkça
Üşümeyin beyimiz
İşte size bir şapka.

ORMAN
Yurdumu süsleyen
Toprağımı besleyen.
Havayı temizleyen
Kaynağımız ormanlar.
Hastalara ilâç sende,
Kuşlara yuva sende.
Evlerimizi sarsanda
Barınağımız ormanlar.
Dallarında yaprağın
Kayıp vermez toprağın.
Geniş siyah dağların
Toprağımız ormanlar.
Evimizde kanepeler
Fabrikada kalem defter.
Atölyede mobilyalar
Hayatımız ormanlar.

Üye no: 589
İbrahim TABUTEKİN
50. sok. No. 6 Gültepe - İzmir

Sayın Çocuk Yuvası Kulübü göndermiş olduğunuz üye kartını aldım. Teşekkür ederim.

ÖĞRETMEN OLACAĞIM
Öğretmen olacağım
Yurdumun uzak bir kentinde
Hastalara şifa, dertlilere ilâç
Umutsuzlara umut
öğretmen olacağım.
Bilgi öğreteceğim çocuklara
Atatürk diyeceğim onlara
Vatan diyeceğim.
Dilimin döndüğü değin
Öğretmen olacağım
Yurdumun uzak bir kentinde.

Yazdığım şiirimin Çocuk Yuvası Dergisinde yayınlamanızı rica ederim.
saygılarımla.

Gürbüz ORUÇ

Sayın Çocuk Yuvası

Kulübünüze üye olmak için size 2 adet resmimi ve üye olma fişimi gönderiyorum. Üye kartımı kısa zamanda göndermenizi rica ediyorum. Size yazmış olduğum «Kardeşim» adlı şiirin yayınlanmasını ve resmimin basılmasını istiyorum.

Saygılarımla

KARDEŞİM
Bir kardeşim vardır
Çok sevimlidir.
Beni çok sever
Okuldan gelmemi bekler.
İpek'dir ismi kardeşimin
Bir ferdidir İpek ailemin.
Uykudan uyanınca
Görmezse beni yanında
Hemen başlar ağlamaya
Gücüm yetmez susturmaya

Gülhan GÜRSEL
Tepecik Mah. Hamam Sok. No. 13
BODRUM

Ayrıca açtığınız şiir yarışmasına girmek istiyorum. Yarışma için size Bodrum'da Bahar» adlı şiirimi gönderiyorum.

BODRUM'DA BAHAR
Severim bahar mevsimini,
Hele Bodrum'unkini,
Beklerim gelmesini,
Beklerim Bodrum'un yeşilliklerini.
Çocuklar hep oynaşır
Kuzular me me!.. diye bağırır
Çıkarız Göktepe'ye
Bakarım keyfimize.
Baharda başlar çiçekler açmaya
Mis gibi koku yayarlar her tarafa
Çocuklar dayanamayıp çıkarlar dağlara
Kucak kucak lâle getirirler annelerine.

Gülhan GÜRSEL

KÖYÜM
Bir köyüm var şurada
Dağları, yaylaları, ovaları
Şırıl şırıl akan dereleri
Cik cik öten kuşları
Hayvanları, çocukları
Yemyeşil ağaçları
Kekik kokar yamaçları
Ne güzeldir benim köyüm.

Çok sevdiğim köyüm için yazmış olduğum şiirimi yolluyorum. Ayrıca Çocuk Kulübü üyelik kartını ev adresime gönderirseniz memnun olurum.

Çocuk Yuvasına sevgi ve saygılarla.

Hakan BOZKURT
Hızırreis İlkokulu
Sınıf 5-B No. 388
İZMİT

SELÂM SANA BARBAROS
Selâm şanlı kumandan
Selâm kaptanı derya
Torunlarınız senin
Ve Oruç reislerin.
Altın harfle yazıldı.
Tarihe senin adın.
Her zaman hatırdadır.
Preveze savaşın.
Akdenizde kol gezdin.
Afrika'ya yetiştin.
Cezayir ve Tunusu
Bir anda alt üst ettin.
Bütün dünya adını
Duydukça titriyordu
Türklük için şan şeref
Çok büyük bir gururdu.
28 Eylülde
Her yıl tören yapılır.
Kahraman Barbaroslar
İftiharla anılır.

Ömer Faruk NOYAN
Orta 2
Pamukkale Ortaokulu
DENİZLİ

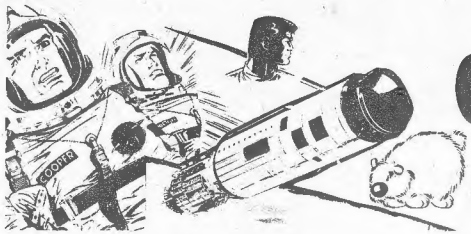

ÇOCUK YUVASI

Kültür Yayın Ltd. Ort. adına
Sahibi
Türk Ticaret Bankası
Umum Müdürü
TURGUT SIZMAZOĞLU

İDARE : Kültür Yayın Ltd.
Ort. Türk Ticaret Bankası
Galatasaray-İstanbul
Telefon : 49 34 44
P.K. 541 BEYOĞLU

Genel Yazı İşleri Müdürü:
REBİİ BARAZ

Basıldığı yer :
APA OFSET BASIMEVİ
64 64 20

ABONE: Yıllık abone bedeli 15.— Liradır. Tanesi 125 krş. Bütün Türk Ticaret Bankası Şubelerinden abone kaydedilir. Banka şubesi olmıyan yerde abone olmak isteyenler mecmuanın adresine 15 lira göndererek abone olabilirler.

(ÇOCUK YUVASI) sizin derginiz, 1 Mayıs 1972 tarihinde yayınlanan Millî Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisinde 10530 sayılı bildiri ile ilk ve ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.

* Kulübe üye olmak için 2 adet vesikalık fotoğrafla, kuponu doldurup «P.K. 541 Beyoğlu» adresine postalayınız.

İsim ve soyadı : .....
Doğum yeri ve yılı : .....
Okul ve Sınıfı : .....
Ev adresi : .....
Hoşlandığı şeyler : .....
P. K. .....

ÇOCUK YUVASI KULÜBÜ ÜYELERİ

Lâle Acarbey

Cem Yılmaz

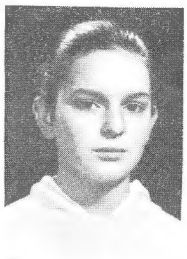
Arzu Karamani

Selman Dayı

Yüksel Koçak

Güray Altın

Metin Şapçı

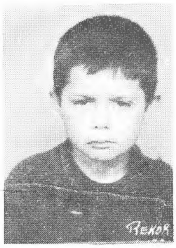
Ender Irga

Devrim Albayrak

Atilâ Yılmaz

Kaya Çimen

Ferit Yüksel

Mehmet Ülküseven

Adem Gümüşsoy

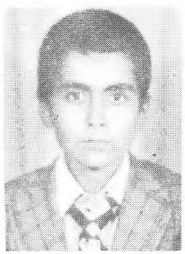
Rauf Tülüce

Şeref Kaygusuz

PONPON

© EDITIONS LOMBARD

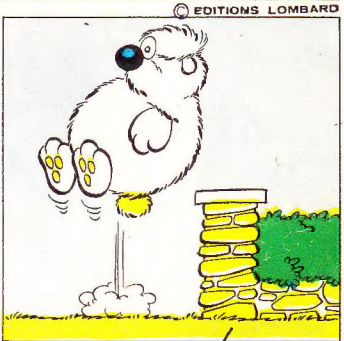

BU DERGİ, TÜRK TİCARET BANKASI'NIN BİR KÜLTÜR HİZMETİDİR